

Mál nr. 394/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot dags. 10. október 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 23. október 2024 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 31. október 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi hinn 28. október 2022, er hann var að störfum í þágu X, orðið fyrir líkamstjóni. Atvik hafi verið þau að M var að vinna við fermingu flugvélar og hafi þurft að fella út öryggishandrið á færibaldi til að koma stórum og þungum hlut á það. Á efri hluta öryggishandriðsins hafi vantað handfang til að fella það út og hafi því tíðkast að hlaðmenn notuðust við plast- eða málmstykki, jafnvel penna, í þeim tilgangi. Hafi M beitt slíkri aðferð til að opna handriðið en hafi vísifingur hans þá klemmst á milli færibandsins og handriðsins. M telur að rekja megi tjónið til ófullnægjandi aðstæðna og vanbúnaðar á vinnustað og hefur gert kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu X. Með bréfi dags. 10. október hafi V hafnað kröfu hans. Vísar M til nánar tilgreindra ákvæða laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og reglna settra á grundvelli þeirra kröfu sinni til stuðnings. Þannig hafi X vanrækt að tryggja að nauðsynleg tæki hentuðu til starfans og að notkun þeirra hefði ekki hættu í för með sér. Það hafi ekki verið nýtilkomið að handfangið vantaði og sé færibaldið í heild sinni í slæmu ástandi. Sú aðferð sem starfsmenn beittu við að fella út handriðið hafi ekki verið örugg en engin önnur leið hafi staðið þeim til boða. Þá hafi Vinnueftirlitinu ekki verið tilkynnt um slysið til samræmis við 79. gr. laga nr. 46/1980, en skrifleg tilkynning til þess hafi fyrst verið send 31. október 2022. Leiði af því að leggja verði framburð M um atvik og aðstæður til grundvallar.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að samkvæmt X sé umrætt færiband skoðað á 100 klukkustunda fresti, það smurt á 500 klukkustunda fresti og Vinnueftirlitið framkvæmi árlega skoðun á því. Fyrir slys M hafi skoðun þess farið fram 29. september 2022. Yfirmanni M hafi ekki verið kunnugt um að handfangið hafi dottið af en daglegir notendur tækisins hefðu átt að tilkynna um það. Það hafi þeir, þeirra á meðal M, ekki gert. Hafi M sjálfur tekið ákvörðun um að fella handriðið án tilskilins búnaðar og það hafi leitt til slyssins. Þar sem færibaldið hafi verið í góðu lagi við síðustu skoðun þess hafi X ekki haft tækifæri til að láta framkvæma viðgerð á því. Sé slys M því ekki að rekja til atriða sem X beri skaðabótaábyrgð vegna.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttað að vinnuveitandi beri ábyrgð á öryggi starfsumhverfis og geti ekki afsalað slíkum skyldum til almennra starfsmanna og fírrt sig með því ábyrgð. Af gögnum málsins virðist sem útbúnaði færibandsins hafi verið ábótavant um nokkurt skeið og allar líkur á því að starfsmenn hafi tilkynnt um það en X einfaldlega ekki brugðist við. Líklegt sé þá að umrædd bilun hafi ekki verið lagfærð þrátt fyrir að tækið hafi verið yfirfarið. Þar sem lögbundinni tilkynningarskyldu hafi ekki verið sinnt af hálfu X beri það hallann af sönnunarskorti um framangreint. X hafi borið að tryggja forsvaranlegan aðbúnað og öruggt verklag starfsmanna.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að hann hafi orðið fyrir slysi sem sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X, starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna.

Fyrir liggur að M var óvinnufær frá slysdegi. X bar því, samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980, að tilkynna Vinnueftirlitinu um slysið án ástæðulausrar tafar. Þá má jafnframt telja að umrætt atvik falli

undir skilgreiningu 2. málslíðar 1. gr. 79. gr. laganna, og að því hafi átt að tilkynna Vinnueftirlitinu um það innan sólarhrings. Á grundvelli þess að það var ekki gert ber að slaka á almennum sönnunarkröfum hvað varðar atvikið sjálft, en um það virðist raunar ekki deilt að slysið hafi atvikast með þeim hætti sem M lýsir.

Verður þar af leiðandi byggt á því að slysið hafi atvikast með þeim hætti að M hafi reynt að taka niður öryggisgrind á færibandi með því að nota penna eða annað stykki í stað handfangs, en ágreiningslaust virðist að handfangið vantaði. Öryggishandriðið hafi þá fallið á fingur hans. Virðist því ekki ágreiningur um að slys M verði rakið til þess að þar sem umrætt handfang var ekki til staðar hafi hann beitt framangreindri aðferð við verkið.

Í bréfi V er byggt á því að umrætt færiband hafi verið skoðað með reglubundnum hætti og ekkert athugavert hafi fundist við þær skoðanir. Þá hafi yfirmaður M ekki haft vitneskju um að handfangið væri ekki lengur til staðar. Þeim staðhæfingum hefur ekki verið hnekk af hálfu M. Þannig liggja t.a.m. ekki fyrir nein gögn, s.s. yfirlýsingar annarra starfsmanna, um að útbúnaði færibandsins hafi verið ábótavant um nokkurt skeið eða um að yfirmönnum hafi verið tilkynnt um það. Verður því ekki talið sýnt fram á að X hafi verið kunnugt um ofangreindan vanbúnað færibandsins sem tilefni væri til að bregðast við. Né er sýnt fram á að ástandi færibandsins, eftirliti og viðhaldi með því hafi að öðru leyti verið ábótavant.

Verður M að bera hallann af sönnunarskorti um framangreint og eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu hans.

Niðurstaða.

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 11. febrúar 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir